

Nyhetsbrev nr 2 - 2013

1 maj 2013

NYHETER
för registrerade
medlemmar
i NAV

NAV - Industrihistoria och Arbetslivsmuseer i Väst

Minnesanteckningar från vårkonferensen och årsmötet i Forsvik

Vi träffades för kaffe och fralla, samt lite mingel i god tid innan dagens programpunkter.

Dagen började med att Reinhardt Grosch och Ingvar Kronhamn förevisade hjulångaren Eric Nordevall II och Forsviks varv. Vi hann även se Forsviks restaurerade Chevrolet-lastbil och Remfabrikens d:o under renovering.

Efter visning och lunch hälsade Ingvar Axelsson alla välkomna.

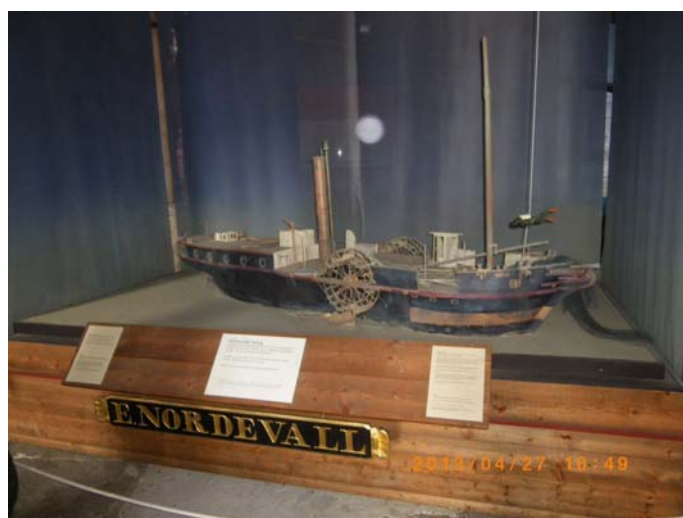
Vi fick lyssna på ett intressant föredrag av Reinhardt Grosch om historiska fartygsrepliker.

Industriantikvarie Ida Wedin redogjorde kort för sin rapport "Kunskapsbank för maskin- och teknikhistoriskt kulturarv". Rapporten finns att läsa på ArbetSams hemsida, under rubriken Kunskap - Rapporter.

Sist på lördagsprogrammet stod Projekt IMVG ("IndustriMuseer i Västra Götaland"), där Henrik Olsson redovisade hur långt vi kommit. IMVG är ett gemensamt uppdrag från Västra Götalandsregionen till NAV och Innovatum Science Center.

Inkvartering och middag var förlagt till anrika Kanalhotellet i Karlsborg.

Efter årsmötesförhandlingar och lunch, ägnades resten av söndagen åt guidad visning av Forsviks Bruk. För guidningen stod Hans Hellman och Ulla Karlström, båda från Västarvet/Forsviks bruk.

NAV's styrelse och övriga funktionärer efter val vid årsmötet 2013

Namn	Arbetslivsmuseum	Funktion	Period
Ingvar Axelsson	Tollereds Öfvre Kraftstation	ordförande	2 år, omval
Einar Brodin	Göteborgs Remfabrik	vice ordförande	2 år, omval
Åke Paulsson	Skara-Lundsbrunns Järnvägar	kassör	2 år, omval
Thomas Gruvesäter	S/S Trafik	sekreterare	2 år, omval
Per Hållén	Stenriket Bohus Malmön	ledamot	2 år, omval
Ingvar Kronhamn	Sällskapet Ångbåten	ledamot	(1 år kvar, vald 2012)
Per Rosen	Brandkårs museet Borås	ledamot	(1 år kvar, vald 2012)
Roger Eliasson	Aeroseum	ledamot	(1 år kvar, vald 2012)
Ulf Hedin	Nostalgimuseet	ledamot	(1 år kvar, vald 2012)

Fortsättning på nästa sida

Om nyhetsbrevet

Redaktion:

Maj-Lis Carlsson 072-246 92 32 info@navivast.se
Einar Brodin 031-82 95 44 einar@navivast.se
Thomas Gruvesäter 0503-314 15 thomas@navivast.se

Vi i redaktionen vet att Ni i föreningarna har massor av både intressant och underhållande material i Era gömmor. Vi är alltså tacksamma för alla bidrag till, och synpunkter på nyhetsbrevet, i form av både text och bilder.

Papperspost:

NAV - industrihistoria och arbetslivsmuseer i Väst
Box 6009
S-461 06 TROLLHÄTTAN

e-post (funderingar och material till nyhetsbrevet):

info@navivast.se
Tel: 072-246 92 32

Nästa nummer utkommer den 1 augusti 2013.

Namn	Arbetslivsmuseum	Funktion	Period
Pia Åkesson	Qvarstensgruvan Minnesfjället	suppleant	2 år, nyval
Helen Johansson	Skepplanda Hemvärns och Kulturförening	suppleant	2 år, nyval
Lena Tybrandt-Strand	Aeroseum	suppleant	(1 år kvar, vald 2012)
Sten Björkman	Vagnshistoriska Museet	suppleant	(1 år kvar, vald 2012)
Ulla Karlström	Västarvet/Forsviks bruk	Revisor	1 år, sammankallande
Börje Johansson	Repslagarmuseet	Revisor	1 år
Lennart Grann	Innovatum Verkstadsklubb	Revisorsuppleant	1 år
Lisa Jonsson	Innovatum Science Center	Valberedning	1 år, sammankallande
Margaretha Persson	Borås Textilmuseum	Valberedning	1 år
Per Ekstedt	Stenriket Malmö	Valberedning	1 år
Eskil Mare	Skeppstekniskt forum	Valberedning	1 år

På gång

- Årets besöksmålskarta kom från tryckeriet, lagom till TUR-mässan och kommer att distribueras till museer och turistbyråer inom kort.
- ArbetSams Museiguide. NAV har fått en pall med guider för komplettering hos våra museer (finns hos Tollereds Övre Kraftstation). Kompletteringsbeställningar görs hos info@navivast.se.
- Årets höstkonferens kommer att genomföras i oktober. Datum är inte fastställt, men blir förmodligen den 12/10.
- Utbildning i omhändertagande av arkiv som vi antydde i förra nyhetsbrevet kommer att genomföras i höst, när besöksruschen mattats av. Information kommer längre fram.
- Arbetslivsmuseernas dag i Västra Götaland 2014.
Den 26-27/4 2014 planerar vi att, tillsammans med Innovatum Science Center, samla så många arbetslivsmuseer som möjligt på en plats för att skapa en dag för besökare. Tanken är att skapa ett publikt arrangemang, kombinerat med NAV's årsmöte. Har DU och/eller Ditt museum, idéer och uppslag? Hör av dig till info@navivast.se.

Nya medlemmar

Sedan förra numret av nyhetsbrevet (1/2 2013), har följande medlemmar tillkommit:

Södra Valbo Hembygdsförening	FÄGELANDA
Karlsborgs Fästningsmuseum	KARLSBORG
Lerums Byggnadshyttas Bävsjöröds Såg	JONSERED
Skonaren Ingo	GÖTEBORG
Ulricehamns brandkårsmuseum	ULRICEHAMN

Rapport från TUR-mässan 2013

I likhet med föregående år hade vi förmånen att kunna nyttja en del av Repslagarmuseets monter som i år var placerad i anslutning till huvudentrén på plan 1.

Detta gjorde att många besökare passerade montererna i början eller i slutet av sitt besök.

Det var i år premiär för NAV:s nya bildspel som rullade kontinuerligt under öppettiderna.

Insända bilder från våra medlemmar visade vilken mångfald av museer som vi har inom föreningen.

Årets NAV-karta delades flitigt ut tillsammans med våra medlemmars egna broschyrer och ArbetSams katalog.

Vissa av våra medlemmar använde den nya vita snabbt framtagna tröjan, andra hade sina uniformer.

Stort Tack till alla som medverkade.

KOMPETENSVÄXLING

"Kompetensväxling 2013" kommer under året att arbeta med att fördjupa kunskapen gällande kompetensväxling mellan feriearbetare och arbetslivsmuseer och andra ideella föreningar.

Vi kommer att föra dialog med föreningar för att på så vis hitta de mest gynnsamma formerna för kompetensväxling utifrån deras perspektiv.

Vi kommer att samla kunskap, metoder och goda exempel för att sprida dessa vidare till de som är intresserade av att börja samarbete med kommunen kring feriepraktik.

"Kompetensväxling 2013" kommer också arbeta för att öka kunskapen hos kommunerna kring fördelarna med att stötta museiföreningar med kommunala feriearbetare och på så vis förstärka och utveckla kulturturismen i kommunen.

Vidare kommer vi att identifiera föreningarnas önskan/behov gällande vidareutveckling där möjligheter för att bidra/stötta utvecklingsarbetet identifieras och testas under 2013.

Bakgrund

Initiativet till "Kompetensväxling" togs år 2011 av Kultursekretariatet i nära samarbete med Innovatum Science Center. Syftet var att titta på möjligheterna till att stärka den kulturturistiska potentialen hos Västra Götalandsregionens arbetslivsmuseer genom att föra samman museerna och dess föreningar med det system för kommunala feriearbetare som finns etablerat.

Under två års projektid har ett stort arbete genomförts på ett antal arbetslivsmuseer med feriearbetare. Kommuner har arbetat för att bättre matcha ungdomar och museers behov. Högskolan Väst har följt projektet och visat att sommarjobb på arbetslivsmuseer ger ungdomar en mycket bra arbetslivserfarenhet och kunskaper. Unga projektledare på ett par arbetslivsmuseer har bidragit till att utveckla aktiviteter och insatser för besökare.

Mer information

Önskar du mer information om "Kompetensväxling 2013"? Kontakta Lisa Jonsson vid Innovatum Science Center.

Lisa Jonsson, Telefon: 0520-28 94 19, E-post: lisa.jonsson@innovatum.se

Kulturkatalogen och det regionala arrangörstödet

Om Kulturkatalogen Väst

Kulturkatalogen Väst är Västra Götalandsregionens gemensamma samlingsplats för kulturaktiviteter riktad till barn och unga. Via den digitala katalogen kan man söka efter artister och konstnärer som går att engagera till skolor, bibliotek, fritidsgårdar och föreningar. **Man kan också söka efter natur- och kulturarvs reseemål** samt kulturverksamheter som kan besökas i Västra Götaland. Det finns även fortbildningar, föreställningar och kulturpedagogiska projekt att söka bland. Allt som presenteras i Kulturkatalogen Väst omfattas av det regionala arrangörstödet.

Om det regionala arrangörstödet

Stödet omfattar resor till naturarvs- och kulturverksamheter i Västra Götaland. Förskolan, skolan eller kommunen betalar 1 000 kronor per hyrd buss. Kostnad som överstiger 1 000 kronor täcks av arrangörstödet. Vid resa med kollektivtrafik ersätts 50 procent av kostnaden. Om resan betalas med Västtrafikkort måste kvitto begäras på resan. För att få ersättning måste resan gå till en annan kommun än den egna och inom Västra Götaland. Kostnader för inträden och guidningar täcks inte av det stödet. Alla kommuner i Västra Götaland har en reserverad summa av subventionsstödet. Summan baseras på antalet barn mellan 3 och 19 år i varje kommun. Arrangören betalar alla fakturor i samband med arrangemanget eller resan. Två gånger om året, i början av juni och i slutet av november, skickar samordnaren i kommunen in en samlad redovisning till Kultur i Väst. Efter det betalas arrangörstödet ut till kommunen för de utlägg man haft.

Sara Sivre, konsulent barn och unga
Kultur i Väst

Edward Blom är kulturhistoriker, gastronom och tv-profil. Han driver i dag eget företag i vilket han håller föredrag, gör tv och skriver texter – framförallt om mat och historia. Han är även knuten som "fellow writer" till Centrum för Näringslivshistoria, där han tidigare varit anställd i 15 år som arkivarie, redaktör och chef för särskilda projekt. I september kommer han ut med sin första kokbok "Allting gott och alldeles för mycket!"

History matters!

När jag för några år sedan besökte ett litet museum i England delade de ut rockslagsknappar med texten *History matters*. Aldrig förr har jag så helhjärtat kunnat fästa ett budskap på mina kläder!

Som arkivarie, museiman eller bibliotekarie tar man vanligen historiens betydelse för given och diskuterar bara *hur* man ska rädda arkiv och föremål, inte *varför*. Utanför sin egen krets, och särskilt i möten med sådana man tycker borde finansiera bevarandet, möts vi dock ofta av frågan *varför*. "Varför ska vi bry oss om det som är historia?" "Varför bevara det gamla?" "Vi vill ju se framåt!"

Men historia är inte framtidens motsats utan skärper tvärtom blicken och förbättrar vår reflektionsförmåga. För att se framåt måste man helt enkelt se bakåt. Historia är rörelse, är utveckling. Man kan aldrig avgöra en riktning från ett enda nu, men däremot genom att följa historien fram till i dag och ta ut riktningen mot framtiden. Eller som Tage Danielsson uttryckte det hela: "Om man vägrar att se bakåt och inte vågar se framåt, så måste man se upp."

Det sägs att historien aldrig återupprepar sig, men under mina 15 år på Centrum för Näringslivshistoria vet jag inte hur många gånger jag i vitt skilda företagsarkiv sett likartade skeenden och händelser. Än roligare var att jag även började känna igen mig när jag läste näringslivsbilagan eller hörde vänner berätta om företagen de arbetade på.

I ett mer samhällsligt perspektiv kanske det stämmer som det har sagts, att historien mer lär oss vilka frågor vi ska ställa än ger oss svaren. Man skulle också kunna säga att den som kan sin historia vet vad den ska akta sig för, och samtidigt även att det lär komma helt nya, oväntade överraskningar.

Personligen finner jag historiens viktigaste uppgift vara att den frigör oss från vår kronocentrism: Har man lärt sig att folk har tänkt, känt och tyckt olika i skilda epoker så inser man också lättare att även det mesta av det vi själva tänker, känner och tycker, just här, just nu, antagligen är tidsanda och mode. Troligtvis är vi inte särskilt mycket klokare eller mer insiktsfulla i dag än vad man varit under andra tider, eller är på andra platser – åtminstone inte på mer än enstaka plan. Historia gör en därför ödmjuk, vidsynt och därigenom faktiskt även mer öppen för nya idéer.

Historia appellerar inte bara till hjärnan utan även till hjärtat. Alla som jobbar med museer och arkiv vet vilken lust och glädje, men även många andra starka känslor, besökarna upplever. Folk skrattar åt att något, så nyligen, var så totalt annorlunda. De känner med dem som haft det svårt i forna tider, och de upplever ett större sammanhang när kunskapsluckor fylls igen. Historia väcker nyfikenheten till liv – något man särskilt ser bland unga besökare.

Historia kan till och med ge tröst. När världen tycks för snabb och svårnavigerad svarar många ungdomar med att gå in i rockabilly-kulturen och klä sig à la 1950-talet, eller bli en "Underbara Klara" som tar mormors gamla recept till heders: bjuder på sju sorters kakor – saftar, syltar och konserverar. Eller också klär man sig i historiska kläder och drömmer sig tillbaka till 1700-talet, på samma sätt som 1700-talets människor iscensatte antiken.

Häri ligger naturligtvis också en fara, att historien blir till nostalgisk eskapism. För historia är inte bara något positivt. Den kan som vi alla vet t.o.m. vara farlig, då den används för att bevara gamla konflikter, eller till nationalistiskt krigshetsande. För historia är sprängstoff. Det är också en grund till *varför* vi måste bevara källor och kunna vår historia, så att vi kan möta dem som missbrukar den. *History matters!*

Edward Blom